* Юбилей олди йиғилишлари
* Мукофот янги зафарларга ундайди

* Тошкент маркасининг довруғи
* Ленинградликлар совғаси

Шаҳримизнинг **бир куни**

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
15 АПРЕЛЬ 1970 й.
ЧОРШАНБА
№ 89 (1157).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Қизил тонг» фирмасида тайёрланаётган бежирим либослар харидорларимизга жуда манзур бўляпти. Кўп кишилик коллективнинг самарали меҳнатида суратдаги Гуласал Раҳмонованинг ҳам муносиб улуши бор. У фирманинг 2-цехида ҳалол меҳнат қилиб, кўпчилик ҳурматини қозоняпти.

МУНОСИБ ҲИССА

В. И. Ленин туғилгач куннинг юз йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган «Главташкентстрой» нинг транспорт бошқармасига қарашли 6-автобаза коллективи ажойиб меҳнат муваффақиятларини қўлга киритмоқда.

Автомобилчилар юбилей йилининг биринчи квартал планини муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари 56 минг тонна қурилиш материалларини объектларга элтиб бердилар.

Доҳий юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган автомобилчилар апрель ойи планини ўн кун олдин бажариш учун курашмоқдалар.

МАШҒУЛОТЛАР БОШЛАНДИ

БУГУН

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ҳузуридаги республика комсомол мактабида навбатдаги машғулотлар бошланди.

Бу гал аудиторияларни район ва шаҳар комсомол комитетларининг комсомол учёти секторлари мудирлари тўлдирдилар. Улар комсомол ички иши ва тарихи тўғрисида лекциялар тинглайдилар. ўз иш тажрибаларини ўртоклашадилар.

САЙЛОВ КОМИССИЯСИ СОСТАВИГА

Тошкентда СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи тўртта Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи учта сайлов округи ташкил этилди. Ҳар бир сайлов округи комиссияси составига номзодлар кўрсатиш иши тугалланди.

Жаҳон Обидова номли тамаки фабрикасида биринчилар қаторида сайлов олди йиғилиши бўлиб ўтди. Корхона ишчилари инженер-техник ходимлари ўз йиғилишларида СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказиш юзасидан тузилган Тошкент Киров сайлов округи комиссияси составига меҳнат зарбдори Азиза Назаровани кўрсатдилар.

Ленин район партия комитети партия ташкилоти Тошкент — Ленин сайлов округи комиссияси составига Ўзбекистон КП район комитетининг иккинчи секретари М. Қаҳҳоров номзодини якдиллик билан тавсия этдилар.

Чет тиллар педагогика институтининг студентлари ўқитувчилар коллективи эса ўз йиғилишида Тошкент Чилонзор сайлов округи комиссияси составига институт ректори Туроб Жўраев номзодини кўрсатиш тўғрисидаги таклифга бир овоздан қўшилдилар.

Ҳамза район партия ташкилоти Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Тошкент Ленин сайлов округи комиссияси составига район партия комитетининг иккинчи секретари Алексей Шербаковни тавсия қилдилар. Сергели темир-бетон шпаллари ва конструкциялари заводи касаба союз ташкилоти кранчи Лидия Пашенковани округ сайлов комиссияси составига киритиш тўғрисидаги таклифни мамнуният билан қабул қилдилар.

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиш юзасидан тузилган комиссиялар составига жами 77 киши кўрсатилди. Улардан коммунистлар 39, партиясизлар 38. хотин-қизлар 40. ишчилар 41 кишини ташкил қилади.

Яқин кунларда СССР Олий Советига сайлов ўтказиш тўғрисидаги Низомга мувофиқ Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети СССР Олий Советига сайловлар ўтказиш учун тузилган комиссиялар составларини тасдиқлайдилар.

ТАРИХЧИЛАР АНЖУМАНИ

БУГУН

олий партия мактабида «В. И. Ленин — марксизмнинг ижодий давомчиси» деган темада илмий-назарий конференция ўтказилди. Конференцияда кўпгина доклад ва илмий ахборотлар тингланди.

Тарих фанлари доктори профессор, Н. Е. Житов. тарих фанлари доктори Ш. З. Саломова иқтисод фанлари кандидатлари Д. Р. Солиҳов. А. М. Йўлдошев ва бошқа ўртоқларнинг ана шу темага оид докладлари ва илмий ахборотларини тўпланганлар катта қизиқиш билан тингладилар.

ЮҚОРИ БАҲО

БУГУН

Ф. Энгельс номидаги Давлат чет тиллар педагогика институтида В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган студентлар илмий-назарий конференцияси ўз ишини якунлади.

Конференция ижтимоий фанлар, инглиз, немис-француз, испан, рус ва ўзбек тиллари грамматикаси ва лексикологияси, таржима ва тилларни қиёсий ўрганиш, тил ўқитиш психологияси ва методикаси каби йигирмага яқин қатор секцияларга бўлинди. Секцияларда юздан ортиқ доклад муҳокама қилинди.

Уч кун давом этган конференцияда етмишга яқин доклад тингланди.

«Учқун» фирмасининг бадиий галантерея цехи ҳар ойда 300 минг дона турли хил аёллар рўмолларини ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: техника контроли бўлимининг контролёри Карима Пўлатова тайёр маҳсулот сифатини текширмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

БУРГОМИСТР ТОШКЕНТ ҲАҚИДА

Шу йилнинг дастлабки ойларидан бошлаб ГДР газеталари Тошкент ва Ўзбекистон ҳақида битилган китоблардан парчалар ёрита бошлади.

Дрезден область газетаси «Зексише Цайтунг» (Саксония газетаси) шу вилоятдаги Бишовеверда шаҳар Обербургомистри Хорси Эмрихнинг «Қуёшли Ўзбекистон таассуротлари» китобидан парчалар босиб чиқарди.

ГДР бургомистри Тошкентда кўрганлари ҳақида ёзади.

— Тошкент, — дейди ГДРлик арбоб— СССРнинг Шарқдаги машъал шаҳри. Индустрия ва фан тараққиёти борасида Европадаги ҳар қандай шаҳар билан беллаша олди.

Бургомистр ўз китобида социалистик Чирчиқ ҳақида. тарихий обидалар маскани Самарқанд ва Бухоро тўғрисида ҳам илиқ сатрлар битган.

«Қуёшли Ўзбекистон таассуротлари» китоби шу йил ГДРда чоп этилади.

Ленинча юбилей вахтасида

ТОШКЕНТ САНОАТИНИНГ ОДИМЛАРИ

БУГУН

шаҳар статистика бошқармасида саноат корхоналари, транспорт ва алоқа ташкилотларининг 1970 йил январь-март ойларида амалга оширган ишлари сарҳисоб қилиб чиқилди.

Тошкент меҳнаткашлари Ленин юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. Ўзбекистон пойтахтининг завод ва фабрикалари беш йилликнинг охирги йили биринчи кварталида пландан ташқари 14.6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Шаҳар саноати ана шу давр ичида планга қўшимча равишда бир минг беш юз саксон олтита трактор, ўн тўртта кўприк кранлари, уч юз етмиш бешта холодильник, бир юз ўттиз икки минг жуфт пойафзал, бир юз етмиш минг сўмлик мебель ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарди.

Ўтган йилнинг биринчи кварталига қараганда асосий маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми анчагина ошди. Жумладан пахта териш машиналари саккиз юз йигирма бештага, компрессорлар ўттизтага, экскаваторлар қирқ еттитага технологик ускуналар беш юз саксон беш минг сўмликка кўпайди.

Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг Николай Железнов бошлиқ бригадаси азаматлари доҳий юбилейига муносиб туҳфалар тайёрламоқдалар.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) Н. Сушанова, Н. Железнов, Р. Пономаренко, Г. Сухов ва М. Соатовларни кўриб турибсиз.

А. Палехов фотоси.

ЮБИЛЕЙ ОЛДИ РАПОРТЛАРИ

Тўқимачилик комбинатининг биринчи тўқув фабрикаси коллективи доҳий юбилейига муносиб совға тайёрлаётир.

БУГУН

фабрика тўрт ойлик планни ошириб бажарганлиги ҳақида зафар рапорти берди. Коллектив апрель ойи охиригача юбилей вахтасида ишлаб 450 минг метр газлама тўқиб бериш ва 25 тонна хом ашё тежашга аҳд қилди.

Нурия Маҳсумова раҳбарлик қилаётган 2-цех тўқувчилари беш ойлик планни бажариш арафасида.

Фабрикада 40 дан ортиқ киши 1972 йил ҳисобига ишламоқда.

Ҳаммаси бўлиб 200 га яқин ишчи беш йиллик топшириқни якунлади. Яна 30 киши юбилейгача беш йиллик планни бажаришга аҳд қилган.

Юксак мукофот топширилди

ИЛҒОРЛАРГА— ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАР

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада алоҳида ўрнак кўрсатган корхона, ташкилотлар коллективларига Ленин юбилейи Фахрий ёрлиқларини топшириш давом этмоқда.

Меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатган илғор бинокорлардан эллик киши юбилей медали билан тақдирланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ҳисоблаш маркази коллективига республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Зиёдуллаев Ленин юбилейи Фахрий ёрлиғини тантанали суратда топширди. Ленинча меҳнат вахтасида ишлаб, мусобақада ғолиб бўлган эллик ходимга «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» юбилей медали тақдим этилди.

* * *

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президенти, академик О. Содиқов юбилей Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган республика Фанлар академияси Х. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтига кунни кеча юксак мукофотни топширди.

Мукофотни топширишга бағишланган тантанада республика Фанлар академияси мухбир-аъзоси Н. А. Кенесарин, институт илмий ходимлари Н. Петров, Т. Долимов ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари, доцент С. Б. Қорабоевлар қатнашди.

* * *

Областлараро 1-автомобиль тресты коллективи ҳам юксак мукофотга сазовор бўлган ташкилотлардан бири.

Кеча

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Мирзаахмедов тантанали суратда трестга Ленин юбилей Фахрий ёрлиғини топширди.

Ватанимизнинг юксак мукофоти билан тақдирланган корхона ва ташкилотлар коллективлари ленинча меҳнат вахтасида туриб юбилей олди меҳнат зафарларини қўлга киритмоқдалар.

КОРХОНАЛАРНИНГ ЯНГИ АДРЕСИ

Зилзиладан шикастланган «Промсвяз» заводи цехлари янги кварталлар олдида кўримсиз бўлиб қолди. Шунинг учун корхона ўз адресини ўзгартирадиган бўлди.

Ҳозир бўлажак корхона қурилиши шаҳарнинг чеккасида бошлаб юборилди.

Ўрта Осиёда ягона ҳисобланган завод келгуси алоқа корхоналари учун такомиллашган ускуналар ишлаб чиқаради. Натижада маҳсулот тайёрлаш ҳажми икки баравар кўпаяди.

Бундан ташқари келгусида «жамоли» кўримсиз бўлиб қолган «Гидрометприбор» ва пахта тозалаш заводлари ҳам шаҳар чеккасига кўчиб ўтади.

* ДАВР НАФАСИ

ДАСТЛАБКИ ИМПОРТ...

Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатилган дастлабки йилларда саноат тараққиёти ниҳоятда қолоқ эди. Революцияга қадар Тошкентда атиги иккита пахта тозалаш заводи, Иванов тамаки фабрикаси, Краузе ёғ заводи ва темир йўл устахоналари мавжуд эди, холос. Туркистонда халқ хўжалигини тиклаш учун саноат юксалишига катта эътибор берилди. «Туркистанская правда» газетаси 1924 йил августда бундай деб ёзади.

БУГУН

Тошкент давлат қишлоқ омборига «фордзон» системасида йигирма трактор келди. Бу қишлоқ хўжалиги тараққиёти учун катта кучдир...»

...ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

Ҳозирги пайтда серқуёш диёримизнинг икки юзга яқин корхонаси ўз маҳсулотларини чет мамлакатларга экспорт қилади.

БУГУН

«Узбексельмаш» заводи коллективи Тунис, Бирлашган Араб Республикаси ва Судан мамлакатлари учун кўрак чувиш ва пахта подбори териш машиналарини жўнатишга тайёрлаб қўйди.

Вакцина ва сиворотка институти Непал республикаси буюртмасини бажармоқда. Институт шу йил биринчи марта ўз маҳсулотларини Қобул ва Деҳли шаҳарларига юборди.

«Гидрометприбор» заводи эса ўз маҳсулотларини жаҳоннинг йигирма саккиз мамлакатига экспорт қилади.

БУГУН

Корхона коллективи Куба, Вьетнам, Монголия, Болгария ва Польша республикалари учун буюртмаларни бажаришга киришди.

Янги темириз

Самолётсозлар шаҳарчаси кун сайин жамол очиб боряпти. Бу ерда янги трамвай йўли қуриладиган бўлди.

Трамвай йўли мавжуд 20 трамвай маршрути билан боғланади. У шаҳарчанинг Лисунов. Воровский кўчалари бўйлаб ўтади. Янги темир изнинг узунлиги уч ярим километрдан иборат бўлади. Уни «Средазтрансстрой» трестига қарашли 206-бошқарма ишчилари қуришяпти.

— Биз— дейди қурилиш бошқармасининг мастери В. Черненко— трамвай йўли қурилишини Улуғ Октябрнинг 53 йиллигига қуриб. фойдаланишга топширишга аҳд қилганмиз. Шу кунларда аҳдимизга яраша ишлаяпмиз.

Аҳил коллектив янги трамвай йўлини тезроқ ишга тушириш учун кураш олиб боряпти. Бу эса самолётсозлик шаҳарчаси ва Рисовой массиви аҳолиси учун яна бир қулайлик яратиб беради.

КРАСНОЯРСКДАН ХАТ

БУГУН

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ ЭЛЕКТРОНИКА ИНСТИТУТИ НОМИГА КРАСНОЯРСК ЗАВОДИДАН ХАТ КЕЛДИ.

Хатда красноярсклик металлурглар ўзбек олимлари яратган тадқиқотни ишлаб чиқаришга жорий қилишга киришганликлари айтилган.

Ўзбек олимлари завод инженерлари билан ҳамкорликда янги элемент олиш бўйича илмий тадқиқот ишлари олиб боришди. Янги тадқиқотга кўра, олинган элементларнинг вужудга келиши илгаригисига қараганда бир неча бор эффектлидир.

Янги элементлари радио, электрон техникасида кенг фойдаланилади.

ШАҲАРДА ТЎРТИНЧИ

БУГУН

Железнодорожний кўчасида овоз ёзиш студиясининг эшиклари очилди. Студия замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Бу ерда қариндошларингизга. ўртоқларингизга ўз овозингизни ёзиб юборишингиз мумкин.

Янги очилган студия пойтахтда тўртинчидир.

Келгусида пойтахтнинг барча районларида ана шундай овоз ёзиш студияларини очиш назарда тутилмоқда.

ТУРИЗМ КУРСЛАРИ

Чет тилларни ўрганишга ихлос қўйганлар билан машғулотлар олиб боришда пойтахтдаги «Интурист» коллективи ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётир.

БУГУН

«Интурист» ташаббуси билан штатсиз таржимонлар курси ташкил этилди. Курс машғулотларида олий ўқув юртлари студентлари ва ўқитувчилари қатнашмоқдалар.

Бундай курс Самарқандда ҳам ишлаб турибди.

«МАРҲАБО»ГА МАРҲАМАТ!

БУГУН

республика Савдо министрлиги қошида икки қаватли «Марҳабо» қаҳвахонаси эшиклари очилди. Бу доҳий туғилган куннинг юз йиллиги арафасида ҳамшаҳарларимизга муносиб совғадир.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ЎЗБЕКИСТОН ССР САЙЛОВ КОМИССИЯСИДАН

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Ўзбекистон ССР Сайлов комиссияси қуйидаги адресда жойлашган: Тошкент шаҳар, Абдулла Тўқаев кўчаси, 5. Телефон — 33-21-07.

ЯНГИ ТРАМВАЙ

Тез кунда шаҳар пўлат изларида Ленинград вагонсозлари тайёрлаган «ЛМ—68» маркали янги чиройли ва қулай трамвайлар қатнай бошлайди. Бу трамвайлар эскиларига қараганда кўпроқ йўловчиларни сиғдиради.

Ҳозирча Тошкентга ана шундай трамвайлардан иккитаси келтирилди. Йил охиригача Ўзбекистон пойтахтида бундай трамвайлар сони йигирмадан ошади.

СУРАТДА: янги «ЛМ—68» трамвайи.

Г. ТЕРЕГУЛОВ фотоси.

● *Ленин асарларини ўрганамиз*

«ДАВЛАТ ВА РЕВОЛЮЦИЯ»

БУГУН НАВБАТДАГИ МАШҒУЛОТ. УНИ НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ ИЛМИЙ КОММУНИЗМ КАФЕДРАСИНИНГ КАТТА ЎҚИТУВЧИСИ Э. САЙДАЛИЕВ ОЛИБ БОРАДИ.

В. И. Ленин «Давлат ва революция» номли генеал асарини улуғ Октябрь социалистик революцияси арафасида, яъни 1917 йилнинг август —сентябрь ойларида ёзган.

Давлат тўғрисидаги масалани назарий жиҳатдан ишлаб чиқишнинг зарурлиги ҳақидаги фикр В. И. Ленин томонидан 1916 йилнинг иккинчи ярмидаёқ баён қилинган эди.

В. И. Ленин 1916—1917 йилларда ўзининг бутун эътиборини давлат назариясини ишлаб чиқишга қаратганлиги, албатта тасодифий ҳодиса эмас. Чунки ўша давр тарихий шароити Россияда ва бошқа мамлакатларда чуқур революцион кризис етилаётганлигидан далолат бермоқда эди. Халқаро пролетар ҳаракати кун тартибида социалистик революция масаласи турарди. Капитализм ўз тараққиётининг давлат монополистик босқичига ўтганди.

Шундай тарихий шароитда умуман давлат тўғрисида, хусусан буржуа давлати тўғрисидаги масалани ишчилар синфи партиясининг давлатга нисбатан муносабатини тўғри ва аниқ тушуниш большевиклар томонидан пролетар революциясининг стратегия ва тактикасини тўғри ишлаб чиқилишида катта аҳамиятга эга эди. «Давлат масаласи,—деб ёзади В. И. Ленин асарининг сўз бошида,—ҳозирги вақтда назарий жиҳатдан ҳам, амалий-сиёсий жиҳатдан ҳам алоҳида аҳамиятга эгадир».

Бундан ташқари, ўша даврларда яна К. Маркс ва Ф. Энгельсларнинг давлат тўғрисидаги назарияларини оппортунистлар, анархистлар томонидан қўпол равишда бузиб кўрсатишлар содир бўлаётган эди. Шундай шароитда оппортунистларга, анархистларга назарий жиҳатдан зарба беришни В. И. Ленин ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Халқаро ва Россия ишчилар ҳаракати тажрибалари асосида, В. И. Ленин давлат тўғрисидаги маркса назарияни ижодий ривожлантирди, уни империализм ва пролетар революциялари даврига мослаб муҳим назарий қоидалар билан бойитди.

Асар олти бобдан ташкил топган бўлиб, бу бобларда давлатнинг келиб чиқиши, унинг белгилари ва моҳияти каби масалаларга марксистик позицияда туриб ёндошилади.

Асарнинг «Синфий жамият ва давлат» номли биринчи бобида В. И. Ленин синфий зиддиятларнинг муросасиз характерга эга эканлиги давлатни келтириб чиқаради, деб алоҳида таъкидлайди. Автор марксизм душманлари давлатни синфларни келиштирувчи орган сифатида талқин этиб, эзилган синфларни ўз золимларига қарши курашдан чалғитмоқчи эканликларини кўрсатиб берди. В. И. Ленин буржуа давлати меҳнаткашларининг туб манфаатларига душман эканлигини очиб ташлади.

В. И. Ленин ўз асарининг «Давлат ва революция. 1848—1851 йиллар тажрибаси» номли иккинчи бобида давлатнинг революцияга ва революциянинг давлатга нисбатан муносабатини очиб кўрсатди ва илмий жиҳатдан асослаб берди. Революциянинг энг муҳим масаласи—бу давлат ҳокимияти масаласидир деб таълим беради В. И. Ленин. К. Маркс ва Ф. Энгельснинг буржуа давлат машинасини синдириш ҳақидаги ғояларини В. И. Ленин тиклади ва ўзининг «Давлат ва революция» номли асарида уни янада ривожлантирди, буржуа давлат аппаратини тугатишнинг ва пролетариат давлатини барпо этишнинг аниқ программасини бериб, большевиклар партиясини ғоявий жиҳатдан қуроллантирди. Бу билан В. И. Ленин давлатнинг бекор қилиниши тўғрисидаги антимарксистик, анархистик назарияларни фош этди ва пролетар диктатураси ҳокимиятини барпо этиш ҳаётий зарурат эканлигини исботлаб берди.

«Давлат ва революция» асарида пролетар демократиясининг янги, юқори типдаги ҳақиқий халқ демократияси эканлиги, социалистик демократия эканлиги ҳақидаги таълимот ҳар томонлама асослаб берилган. В. И. Ленин капиталистик демократиянинг сохта демократия, эксплуататорлар учун хизмат қиладиган демократия эканлигини мисоллар билан исботлаб берди.

Бу генеал асарнинг учинчи боби—«Давлат ва революция». 1871 йилги Париж Коммунасининг тажрибаси «Маркснинг анализи» деб номланган. Унда В. И. Ленин Париж Коммунасининг тажрибасини назарий жиҳатдан умумлаштиради. Советлар республикаси пролетариат диктатурасининг энг маъқул, яхши ва мақсадга мувофиқ формаси бўлади деган доҳиёна хулосага келди. Бу хулоса марксизм назарияси ва амалиёти соҳасида илгарига қараб қўйилган муҳим қадам эди.

«Давлатнинг ўлиши учун иқтисодий асослар» номли бешинчи бобда В. И. Ленин давлатнинг барҳам топишининг иқтисодий асосларига тааллуқли масалаларни кўриб чиқади. В. И. Ленин давлатнинг келажаги ҳақидаги масалани Маркс ва Энгельснинг таълимотига таянган ҳолда батамом янгича ҳал қилиб, давлатнинг барҳам топиши учун тўла коммунизм керак, деган масалани олдинга сурди.

Давлатнинг барҳам топиши кишиларнинг хоҳиши ва иродасига боғлиқ бўлмай, балки объектив ривожланиш қонунларига биноан амалга ошадиган процессдир. Социалистик жамиятнинг тараққий этиб бориши натижасида кишиларнинг онглилиги ортади, синфий тафовутлар барҳам топа боради, шаҳар билан қишлоқ, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутлар йўқола боради ва ташқи агрессия хавфи йўқолиши билан давлат функцияларининг айримлари барҳам топиб боради. Бунинг натижасида давлатнинг сиёсий ташкилот сифатида сақланиб қолишига эҳтиёж қолмайди.

«Давлат ва революция» номли асарида В. И. Ленин К. Маркс ва Ф. Энгельсларнинг коммунистик жамиятнинг икки фазаси тўғрисидаги таълимотларини янада ривожлантирди.

В. И. Лениннинг бу асарида илгари сурилган ғоялар, назариялар ва қоидалар барча мамлакатлар коммунистларини империалистик буржуа ҳукмронлигини ағдариб ташлаб, унинг эксплуататорлик давлат аппаратини парчалаб, пролетариат диктатураси давлатини, социалистик давлатни барпо қилиш учун курашда аниқ программа билан қуроллантиради. В. И. Лениннинг «Давлат ва революция» номли китоби СССРда социалистик давлатни мустаҳкамлашда, социалистик жамият қуришда мисли кўрилмаган даражада катта роль ўйнади. Бу асар халқаро ишчилар ҳаракати, халқаро коммунистик ҳаракат учун муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилди ва хизмат қилиб келмоқда.

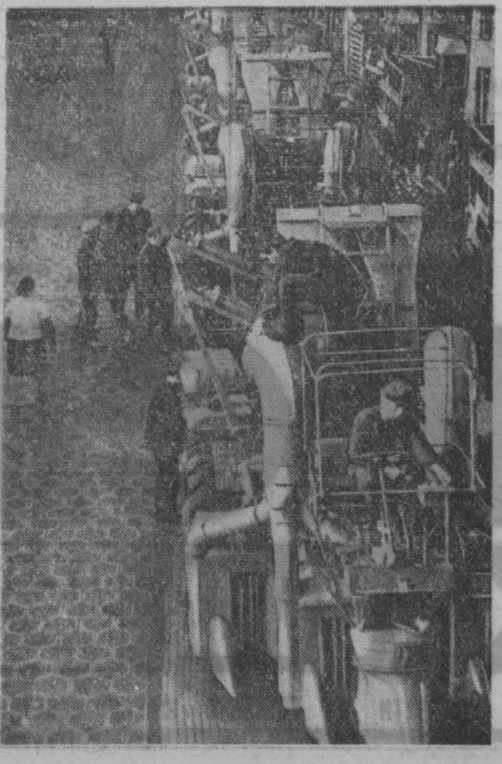

«Ташсельмаш» заводи машинасозлари бу йил мамлакатимиз пахтакорлари учун ўн мингдан ортиқ пахта териш агрегатларини тайёрлаб берадилар. Сиз суратда заводнинг бош йиғув цехидаги конвейерда «Ўзбекистон» пахта териш комбайнларини кўриб турибсиз.

XXV

КЎПЛАРНИНГ БИРИ

Ўрта бўй, кенг пешона, кўринишидан ёши элликлардан ошиб қолган киши билан кабинетда суҳбатлашиб ўтирибмиз. Суҳбатимиз Улуғ Ватан уруши мавзуига келиб тақалганда, Ҳамид ака бир зум жим қолди ва бошини икки кафти орасига олиб ўйга толди. Афтидан, у уруш йилларидаги воқеаларни хаёл ипларига бирма-бир тизарди.

— Ҳа, мен ҳам кўпларнинг бири бўлиб Улуғ Ватан урушида қатнашганман. Дастлабки йилларда Москва остонларидаги жангларда бўлдим. Асосан, 3-Болтиқ бўйи фронтида хизмат қилдим. Сталинград ва Курскда қаттиқ зарба еган душман бутун фронт бўйлаб орқага чекинмоқда эди.

Кенигсберг (ҳозирги Калининград) учун олиб борилган жанг ҳам жуда шиддатли бўлган эди. Шаҳарда маҳкам жойлашиб олган душман имкони борича бизга талафот етказишга, кучсизлантиришга уринарди. Ҳарбий қисмларимиз 1945 йил 6 апрель тонг отарида Кенигсбергни штурм қила бошлади. То 9 апрелгача душман билан кечани-кеча, кундузни-кундуз демай олишдик. Душман бизнинг кучимизга дош беролмасдан шаҳарни ташлаб кетишга мажбур бўлди. Кенигсбергнинг олиниши ҳарбий стратегия жиҳатидан катта аҳамиятга эга эди. Чунки бундан кейинги ҳужумимизнинг суръати кўп жиҳатдан шунга боғлиқ эди. Бу ғалаба Ватанимиз пойтахти Москвада ҳам тантана билан нишонланди.

Душман тобора орқага чекинаркан, жон талвасасига туша бошлади. У нимаики қилиб бўлса ҳам, Совет қўшинларини Берлинга яқинлаштирмасликка тиришарди. Неман дарёсини кечиб ўтишда душманнинг қаттиқ қаршилигига дуч келдик. Дарё жуда тез оқар эди. Бунинг устига душманнинг ҳарбий қисмлари дарёнинг нариги томонидаги истеҳкомдан дўлдай ўт ёғдириб турарди. Ҳа, душман жони борича ўлимга ташланарди. Биз ҳам ўлим билан юзма-юз келгандик. Аммо ярим йўлда ҳужумни асло тўхтатиб бўлмасди. Мақсад — душманни ўз уяси бўлган Берлинга олиб бориб, тамоман янчиш эди. Зиммамизда ана шундай юксак, ғоят масъулиятли ва қийин вазифа турарди. Қандай қилиб бўлса ҳам, Неман дарёсини кечиб ўтишимиз зарур эди. Шунда қўмондонликдан, «Пиёда аскарлар қайси усулда бўлса ҳам Неманни кечиб ўтсин!» деган буйруқ бўлди.

Мен ҳам иккиланиб ўтирмадим. Пулемётимни кўтариб, биздан бироз олисроқда юрган йилқилардан бирини авайлаб тутдимда, уни дарёга солдим. Отнинг думига осилиб, нариги томонга ўтдим-у, ўзимни чакалакзорга урдим. Душманнинг нақ биқинидан туриб, хавфли ўточар нуқтасини мўлжаллаб ўқ уза бошладим. Ҳарбий қисмимизнинг бошқа аъзолари ҳам дарёдан секин-аста, жуда хушёрлик билан ўта бошладилар. Албатта, биз ҳам талайгина талафотлар бердик. Ахир, уруш қурбонсиз бўладими? Душман бизни қарши ҳужумга ўтди, деб ўйлади шекилли, секин кейинга тисарила бошлади. Аммо, шу вақт қулоғимнинг тагидан бир нарса визиллаб ўтиб кетгандай бўлди. Кейин билсам, душманнинг дайди ўқи ўнг юзимнинг анча қисмини юлиб кетибди. Юзимдаги мана бу чандиқ шу қаттиқ олишувдан, тўғрироғи, ғалабадан нишона бўлиб қолган, ука,—деди Ҳамид Солиҳов ўнг юзидаги эски яра ўрнини кўрсатиб.

Бир умр бахтлиман. 1945 йил 9 майда Ватанимиз пойтахти Москвада, Қизил Майдонда ўтказилган Ғалаба парадида ғолиблар сафида қатнашиш шарафига муяссар бўлдим.

Ҳамид ака камтарлик қилиб, бир нарсани айтмади. Неман дарёси бўйидаги тарихий жангдан сўнг, унинг юзидагидан кўра энди бошқачароқ фахрий нишонлар қолган эди. Бу — унинг кўксини безаб турган Қизил Юлдуз ва III даражали Шуҳрат орденлари ҳамда «Жасурлиги учун» медалидир.

1945 йил 22 декабрда Ҳамид ака Солиҳов Тошкент шаҳрига қайтди, 3-нон заводига раҳбарлик қилди. Ҳозир у республика аҳамиятига эга бўлган пенсияга чиқди. Урушдан олдин ҳам у нон заводларидан бирида ишлаган эди.

Ҳамид ака Солиҳов урушдан кейинги йиллардаги самарали хизматлари учун партия ва ҳукуматимизнинг юксак тақдирномаларига, жамоатчиликнинг катта ҳурматини қозониш бахтига муяссар бўлди. Кўп йиллардан бери маҳаллий Советларга депутат бўлиб сайланиб келяпти. Ҳозир ҳам у Чилонзор район Советининг депутати сифатида ўз сайловчиларининг ташвиши билан банд.

Шу кунларда, Чилонзор район мактабларида уруш ветеранлари билан учрашувлар бўлиб ўтаётир. Бу ветеранлар орасида Улуғ Ватан уруши ҳақидаги хотираларини ёшларга ҳаяжон билан сўзлаб бераётган Ҳамид акани ҳам кўрасиз.

Ш. СИДДИҚОВ.

● *Сўз—корхона раҳбарларига*

КАТТА ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

- **ҚЕНЖА КОРХОНАНИНГ КАТТА ИШЛАРИ.**
- **МЕҲНАТ МАДАНИЯТИГА ЭЪТИБОР.**
- **ФАБРИКА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНЯПТИ.**
- **ТАННАРХ КАМАЯДИ, СИФАТ ЯХШИЛАНАДИ.**

Йўлдош шаҳарча Сергели билан тенг бўлган «Октябрь 50 йиллиги» номидаги тикув фабрикасининг коллективи ёш бўлишига қарамай республика маҳаллий саноат корхоналари орасида маҳсулот ишлаб чиқариш ва иш унумдорлигини оширишда салмоқли ўринни эгаллаб келаётир.

Фабрика ташкил топган йили 1 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 1968 йили 1 миллион 645 минг сўмлик. 1969 йили эса 2 миллион сўмдан ошиқроқ тайёр кийим-кечаклар тикилди. Юқоридаги рақамлар фабриканинг ишлаб чиқариш қуввати йил сайин ошиб бораётганлигидан дарак бериб турибди.

Юбилей йилида амалга ошириладиган ишларимиз бундан ҳам юксак. Биз 1970 йилда 2,5 миллион сўмлик кийимлар ишлаб чиқаришни режалаштирганмиз.

Фабрика цехларининг қулайлиги, майдонининг кенглиги ва бошқа қатор маиший қулайликлари билан бошқа корхоналардан фарқ қилади. Республика маҳаллий саноат министрлиги ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ҳузуридаги маҳаллий саноат бошқармаси ёрдамида фабрикамизни замонавий махсус ва универсал машиналар билан қуроллантириш, ишлаб чиқариш цехларини янгича усулда реконструкция қилиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Ҳаммамизга маълумки, ҳозирги вақтда кўпгина корхоналарда меҳнатни илмий асосда ташкил этишга катта аҳамият бериляпти. Шунинг учун ҳам биз цехларни реконструкция қилиш жараёнида меҳнатни илмий асосда ташкил қилишга асосий эътиборни қаратмоқчимиз. Бу ишларни амалга ошириш ва меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш лойиҳасини бизга министрликнинг махсус бадиий конструкторлик технология бюроси ишлаб берди.

Лойиҳага биноан, қўл меҳнати 9,1 процент камаяди. Иш унуми 10,1 процент ошади. Шу туфайли бир йилда 13200 сўм иқтисод қилинади.

Бундан ташқари, фабриканинг тикув цехларида конвейерлар ишга туширилади. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини 15 процентга оширади, қўл меҳнатини эса 13 процент камайтиради.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этишдан мақсад—ишчига қулай иш шароити яратишдир. Токи ҳар бир чевар дастгоҳи ёнига келиб иш бошлаганда унга ҳамма қулайликлар яратиб берилган бўлсин. Бу нарса иш унумини ошириш билан бирга маҳсулот сифатини ҳам яхшилаш имконини беради. Шунинг учун ҳам биз энг аввало дастгоҳларнинг қулай ўрнашуви бўйича катта тадбирларни амалга оширдик.

Фабриканинг тайёрлов ва бичув цехларида ҳам қўл меҳнатини енгиллаштириш юзасидан бир мунча ишлар қилинди. Масалан, тайёрлов цехида қабул қилинган газламаларнинг сони ва сифатини текшириш илгари қўл кучи билан бажарилар эди. Ҳозир эса бу ишлар механизмлар елкасига юкланди. Бичув цехида илгари газламалар тахланиб-бичиладиган столларнинг охирида қўлда, қайчи билан қирқилар эди. Бу эса биринчидан, иш унумини оширмас, иккинчидан, газламаларни тахлашдаги чиқиндилар ҳаражатини кўпайтирарди. Ҳозир бичув столларида ўзи қирқар линейкалар ўрнатилди. Шу туфайли унумдорлик 15-20 процентга ошиб йилига тўрт минг сўмлик газлама тежаб қолинадиган бўлди.

Фабрика тикув цехларини реконструкция қилишдан мақсад — шу йилнинг иккинчи кварталидан бошлаб эркаклар ва болалар учун жун газламада шим тикишни йўлга қўйишдир. Маълумки, корхоналарни бир хил ассортимент бўйича маҳсулот тайёрлашга мослаштириш ўзининг ижобий натижаларини бераётир. Шунинг учун ҳам бошқармамиз бизнинг фабрикани фақат бир хил ассортиментда буюмлар тикишга ихтисослаштирди. Демак, фабрика коллективи зиммасига янги вазифалар юкланди. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун юқорида айтилганидек цехларда янги конвейерлар, пресслар ўрнатилиб, тикув жараёнларини бир мунча кенгайтирамиз, кийимларни тикиш методини янги технология асосида олиб борамиз.

Корхоналарда меҳнатни илмий асосда ташкил этишда ишлаб чиқариш эстетикаси ҳам муҳим аҳамият касб этади. Фабрика цехларининг эстетик лойиҳасини тузишни маҳаллий саноат министрлигининг Давлат махсус бадиий конструкторлик технология бюроси оталиққа олган. Уларнинг ёрдами билан фабриканинг цех ва участкаларида ҳақиқий меҳнат маданияти яратилади.

Юқорида айтилган вазифаларни бажариш билан бир вақтда фабрикадаги ҳар бир цех, бўлим ва участкаларнинг иш фаолиятини чуқур ўрганиб чиқиб, иқтисодий анализ қилмоқчимиз. Чунки ҳар бир цех, бўлим ва участкаларнинг рентабеллигини таъминлашимиз зарур.

Фабриканинг очиқ ер майдони катта. Бу жойларни яшил боғ, гулзорларга айлантирмоқчимиз. Токи у ишчиларимизнинг мириқиб ҳордиқ чиқарадиган жойи бўлсин!

Ҳозирги кунда фабрика коллективи улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ниятида зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқда. Уларнинг мақсади — тўрт ойлик ишлаб чиқариш планини 22 апрелда бажаришдир.

Ш. ҒУЛОМОВ,
Сергелидаги «Октябрь 50 йиллиги» фабрикасининг директори.

● *Сейсмология*

ЕР ЮРАГИНИ ТИНГЛАЁТГАНЛАР

Тошкент зилзиласидан олти ой ўтгач, СССРда биринчи бор Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳузурида сейсмология институти ташкил қилинди. Институт олдига Тошкент зилзиласининг табиатини ўрганиш, қурилишларнинг зилзилага қанчалик бардош беришини аниқлаш масалалари, сейсмик хавф бўйича республика майдонини районларга бўлиш ва зилзила сабабларини ўрганиш масаласи қўйилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг сейсмология институтида икки юз ўн беш киши илмий иш олиб боради. Улар ўн битта лабораторияда ўн етти темада Тошкент зилзиласи сирларини ўрганадилар.

Тошкент зилзиласи ҳақида бизларга нималар маълум бўлди! Бу зилзила 1966 йилнинг 26 апрелида шаҳарнинг марказий қисмида икки-саккиз километр чуқурликда юз берди. Зилзила Угам-Каржантоғ сейсмотектоник зонасида Полторацк-Сирдарё ва Чирчиқ тектоник блокида содир бўлди.

Шаҳарнинг ва шаҳар чеккасидаги зоналарнинг биринчи бор сейсмик микрорайонлари картаси тузилди. Бу карта шаҳар ижроия комитетининг архитектура-лойиҳалаш Бош бошқармасига топширилди.

Сейсмик станциялар шохобчалари 1966 йилда ўн битта бўлган бўлса, ҳозир ўн еттига етди. Совет Иттифоқида биринчи бор ноёб Тошкент геодинамик полигони ва унинг Қизилқум филиали (табиий лаборатория) ташкил қилинди. У ердан автоматик равишда «Тошкент» марказий сейсмология станциясига маълумотлар узатилмоқда.

Қ. ҚОРАБОЕВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси сейсмология институтининг илмий секретари.

СУРАТДА: Ленин номли якка буюртмалар тикиш фабрикасининг зарбдор чевари, коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси В. Терёхина. У кунлик иш нормасини бир ярим бараварга етказиб адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

„Тошкент оқшоми"да босилгандан кейин

«ЙЎҚОЛГАН АВТОБУСЛАР»

Шу сарлавҳали материалда «Тошкент оқшоми»нинг 6 февраль сонида 9-автобус маршрутидаги тартибсизликлар ҳақида танқидий мулоҳазалар айтилган эди.

1-автобус паркидан олинган жавобда бундай дейилади: 19- ва 9-автобусларнинг бекатларини бирлаштириш ҳақидаги мулоҳазани эътиборга олиш қийин, акс ҳолда «Весоковольт» массивидаги минглаб кишилар автобусдан маҳрум бўладилар.

Мақола шофёрлар ўртасида муҳокама қилинди. Маршрут бошлиғи Ражабовга ишни қатъий назорат остига олиш топширилди. Диспетчерлик хизматини яхшилаш мақсадида Абразив заводи пунктидаги диспетчерлик бўлимини автомобиль парки ва марказий диспетчерлик билан боғлаб турувчи радиостанция ўрнатилди.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Суратда: Лаъл Баҳодир Шастри кўчасининг кўриниши.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Муқимий номли маҳаллада жамоатчилик асосида қариялар чойхонаси, медпункт, «Союзпечать» сут ва нон дўконлари барпо қилинди. Медпунктга врач Раҳим Қодиров раҳбарлик қилади.

Қариялардан Халил Раупов, Тожи опа Содиқова, Карим Акбархўжаевлар ёш авлоднинг тарбияси билан шуғулланишади.

Маҳалладаги Озод кўчаси қайтадан асфальт қилинди.

Х. ҚАЛАНДАРОВА
пенсионер.

Менинг маҳаллам

«БОДОМЗОР» УНИВЕРСИТЕТИ

„БОДОМЗОР»НИ шаҳримизда кўпчилик яхши билади. Маҳалланинг гўзал табиати, боғу-роғлари, гулзорлари унинг довруғини шаҳарга ёйган.

Сўнгги пайтларда унинг чиройи янада очилиб бормоқда. Янги шинам уйлар, асфальтланган кенг кўчалар, оромбахш хиёбонлар нақадар нашъали! Бўзсув бўйида маҳалла клуби қад кўтарди. Клуб яхшилаб безатилди, жиҳозланди. Бу ерда ҳар хил кўнгил очар кечалар, лекциялар, докладлар, бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари бўлиб туради.

ЎзССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти олимлари кўмагида маҳаллада икки йиллик илмий атеистик халқ университети ташкил этилди. Бу ишга Абдулла Қодирий номли маданият уйи ходимлари ҳам яқиндан ёрдам бердилар.

Университетнинг икки йиллик ўқув плани ва программаси тузиб чиқилди. Унда улуғ доҳий В. И. Лениннинг атеистик меросини ўрганишга катта ўрин берилган.

Ўқув плани ва программаси ҳамда университет лекторлари составини Киров район партия комитети томонидан маъқулланди ва тасдиқланди.

Университет совети ҳар бир машғулотнинг мазмунли, қизиқарли бўлиши учун ҳаракат қилади. Бу ерда лекторларнинг лекция текстлари муҳокама қилинди, ўтказилган машғулотлар таҳлил этилади ҳамда йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш тадбирлари белгиланди.

ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, фалсафа фанлари доктори М. Хайруллаевнинг «В. И. Ленин дин тўғрисида», «Ўзбек мутафаккирларининг динга қарши қарашлари», фалсафа фанлари кандидати М. Усмоновнинг «Қуръон ва шариат ҳақида ҳақиқат», юридик фанлари кандидати, ЎзССРда хизмат кўрсатган юрист Т. Аюбовнинг «Ислом ва хотин-қизлар», фалсафа фанлари кандидати М. Далиевнинг «Муқаддас жой»лар ҳақида ҳақиқат», фалсафа фанлари кандидати Н. Эшметовнинг «Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши», «Жон борми?», фалсафа фанлари кандидати Х. Шайхованинг «Коммунистик ахлоқ ва ислом ахлоқи» темаларидаги машғулотлари тингловчиларда зўр қизиқиш уйғотди.

Университет тингловчилари бир неча марта шаҳар бўйлаб саёҳатга чиқдилар. Машғулотларнинг турли шаклларда бўлиши ва уларнинг мутахассис олимлар томонидан юқори савияда ўтказилиши университет ишига маҳалла аҳолисининг қизиқишини ошириб юборди. Университетга дастлаб 40 киши қатнашган бўлса, ҳозирги кунда доимий тингловчиларнинг сони 100 дан ошиб кетди.

Шу кеча-кундузда университет маъмурияти ва барча тингловчиларнинг фикри-зикри улуғ инсон В. И. Ленин юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган.

Н. САИДОВ,
Университет ректори, ЎзССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий ходими.

ЯРАТУВЧИЛИК МЕҲНАТИ

Ўзбекистон ССР коммунал хўжалиги министрлиги коллективи ҳам шаҳар ижроия комитетининг шаҳар ва аҳоли яшайдиган пунктларда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш аҳволини яхшилайлик деб чиқарган мурожаатига жавобан ўтган шанба куни навбатдаги шанбаликка чиқишди. Бу шанбаликда трест ва бошқармаларнинг 150 дан ортиқ инженер ва техник ходимлари актив қатнашди. Шанбалик иштирокчилари группа-группаларга бўлиниб, топширилган вазифани шарафли адо этишди.

Министрликнинг кўкаламзорлаштириш бошқармаси бошлиғи Элдор Аҳмадиев раҳбарлигида В. Ходиев, В. Баштанов, М. Камолова каби инженерлар мавжуд манзарали, мевали дарахт ва атиргулларни буташ, дарахтларни оқлаш, уларнинг тагини юмшатиш, қатор ораларига минерал ва маҳаллий ўғитлар солиш билан машғул бўлишди. Агрономлардан Д. Хидоятов, Ю. Артданов, инженерлардан Э. Иброҳимов, А. Умаров, А. Коробейников, Т. Святаш, Р. Маҳсумов ва М. Шукуржоновлар узумларни сўрига тортишди. Гуллар экишди. Яратувчилик меҳнатлари билан ҳовлига файз ва жило беришди.

Министрлик ходимларининг меҳнати билан Богдан Хмельницкий кўчаси ободонлаштирилди. Министрлик ҳовлиси ва унинг атрофига юздан ортиқ дарахт ва турли хил гул кўчатлари ўтқазилди.

Ш. ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон ССР коммунал хўжалиги министрлиги кўкаламзорлаштириш бошқармасининг катта инженери.

Москва бадиий адабиёт нашриётида чоп қилинаётган «Ленин ҳақида шеърлар» китобига рассом В. Носков ишлаган суратдан фоторепрадукция. З. Шерфединов фотоси.

РАССОМЛАР ЛЕНИННОМАСИ

ГРАФИКАДА—ДОҲИЙ СИЙМОСИ

Республика Билим уйида очилган Ўзбекистон рассомларининг графика соҳасидаги ишлари кўргазмасини ҳар куни юзлаб кишилар томоша қилмоқда.

В. И. Лениннинг 100 йиллигига бағишланган бу кўргазмада рассомларимизнинг доҳий ҳақидаги, доҳий ўйларининг ҳаётга татбиқ этилиши, бугунги кун, колхозчи ва ишчиларнинг шижоаткорона меҳнатлари ҳақидаги суратлари намойиш қилинмоқда.

Энг аввало шуни айтиш лозимки, рассомларимиз бевосита Ленин мавзусига мурожаат қилар эканлар, уни ўзларича янги бир ситуация, янги бир ҳолатда кўрсатишга, доҳий фаолиятининг Ўрта Осиё билан боғлиқ томонларини ёрқин образлар орқали акс эттиришга ҳаракат қилганлар. Масалан, И. Д. Рубиннинг «Ленин декретлари» картинасини олиб кўрайлик. Суратда отлиқ аскар формасини кийган йигит доҳий декретини ўқияпти. Унинг ёнида эса нуроний бир кекса бутун вужуди билан декретга қулоқ тутган. Чолнинг юз-кўзлари унинг чуқур ўйга берилганлигини кўрсатиб турибди. Балки у оғир кечган ҳаёти ўтмишини эслаётгандир, балки келажакни кўз олдига келтираётгандир. Гарчи бу суратда доҳий сиймоси чизилмаган бўлса ҳам, халқнинг улуғ йўлбошчига халоскор деб қараши, унга бўлган меҳр-муҳаббати, ишончи ўз ифодасини топган. А. Визелнинг «Ер ҳақида декрет» линогравюраси мавзу жиҳатидан И. Д. Рубин суратига яқин бўлса ҳам, бунда олинган воқеа кенгроқ, ўзига хос планда тасвирланган. В. И. Лениннинг сиймоси фонида тўда-тўда бўлиб декрет ҳақида суҳбатлашаётган, янги ҳаёт масалаларини ҳал қилаётган халқ акс эттирилган.

К. Башаровнинг «Ленин биз билан» триптихи ҳам диққатга сазовор. Триптихнинг марказий картинасида мағрур олға интилаётган В. И. Ленин, унинг икки ёнида ўз ҳақ-ҳуқуқи, янги ҳаёт учун курашга отланган ўзбек ишчиси ва деҳқони улар ортида эса халқ оқими кўрсатилган. Триптихнинг «Заводлар — ишчиларга», «Ер — деҳқонларга» суратларида эркин меҳнатга, озодликка эришган ўзбек ишчи-деҳқонлари акс эттирилган.

Л. Абдуллаевнинг «Инқилоб душманлари», «В. И. Лениннинг самарқандликларга хати» номли суратлари, В. С. Паршиннинг «В. И. Ленин» линогравюралари ҳам зўр маҳорат билан чизилган.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, кўргазмадаги асарларнинг бир қисми бугунги ҳаётимизни, доҳий кўрсатмаларига амал қилиб, меҳнат ва турмушда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритаётган шижоаткор, меҳнатсевар кишиларимизни кўрсатишга бағишланган.

К. Башаровнинг «Пахта» сериясига кирган «Сувчилар», «Деҳқон», «Оила», «Ўқувчи» суратларида колхоз меҳнаткашларининг машаққатли ва олийжаноб меҳнатлари мужассамлаштирилган. Ўзбек деҳқонларининг каттасидан кичигигача ўз миллий ифтихори бўлмиш пахтани қандай эъзозлаб парвариш қилиши, кичик ғўзадан то оқ момиқлар пайдо бўлгунга қадар бўлган процесс, жазирама Осиё қуёши остидаги фидокорона меҳнат ёрқин образларда ўз аксини топган.

Г. И. Чигановнинг янги Тошкент ҳақидаги суратлари қардош республикаларнинг биродарларча ёрдами билан харобалардан қад кўтарган шаҳримизнинг бугунги жамолини тараннум қилади. Рассомнинг «Ўзбекистон ёшлари» циклига кирган «Кузги олтин», «Чўпонлар водийга қайтмоқдалар» линогравюралари ҳам анча муваффақиятли чиққан.

Рассомларимиз фақатгина ташқи тасвирни эмас, қаҳрамоннинг ички кечинмалари, ўйларини ҳам томошабинга етказиш тўғрисида ўйлаганлар. Зотан, ҳар бир санъат асарида ички ва ташқи олам ифодаси уйғун, мутаносиб бўлмоғи зарур. Бу жиҳатдан Л. Г. Рябцевнинг «Ўйлар» линогравюраси диққатга лойиқ. Суратда улкан кекса қайрағоч ва унинг тагида томирлари бўртган қўлларини кетмонга қўйиб, чуқур ўйга чўмган кекса деҳқон тасвирланган. Ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотиган, меҳнатда пишиған кекса деҳқон билан, неча замонлардан буён шамоллар ва бўронларга бардош бериб келаётган забардаст қайрағоч ўртасида қандайдир боғлиқлик бор. Уларнинг иккаласида ҳам мағрур ва енгилмас бир руҳ бор.

Кўргазмада намойиш қилинаётган Б. Когловнинг манзаралари, А. Н. Циглинцевнинг «Ҳамза» сериясидаги линогравюралари, Г. А. Ткачевнинг «Буви», В. И. Евенконинг «Баҳор» номли суратлари, Н. Холиқовнинг К. Яшиннинг «Йўлчи юлдуз» асарига ишлаган, Т. Муҳамедовнинг ўзбек халқ эртакларига ишлаган иллюстрациялари ҳам кўпчиликда яхши таассурот қолдирмоқда.

Бу кўргазма Ўзбекистон рассомларининг доҳиймиз В. И. Ленин юбилейига тайёрлаган муносиб армуғонидир.

Н. МУҲАММАДИЕВ.

● Шифокор қабулида

СОЧИМ ТЎКИЛМАСИН ДЕСАНГИЗ

Ҳурматли муҳаррир!

Бизни қуйидаги савол жуда қизиқтиради: соч нега тўкилади, бунинг сабаблари нима, соч тўкилишининг олдини олса бўладими? Газетада шу ҳақда материал берилишини сўраймиз.

С. САЛОМОВ,
Бухоро область Вобкент район Халач қишлоғи.
М. АЛДИЁРОВ,
Ангрен шаҳри, студент.

Соч кишига ҳусн беришдан ташқари, бошни иссиқ-совуқдан асрайди. Соғлом соч ғоят чидамли бўлади. Ёш болалар ва қарияларда соч анча нозик бўлади. Соч кишиларда турлича: бир ойда бир-бир ярим сантиметр ўсади ва у 4 йил яшайди. Соч умрининг узун-қисқа бўлиши кишининг ёшига, унинг асаб системаси, ички секреция ва эндокрин безлари фаолияти, модда алмашиш ҳамда юқумли касалликларнинг бошдан кечирганлигига боғлиқ. Чунки бу ҳоллар организм ишининг бузилиши ва юқумли касалликлар туфайли сочнинг барвақт тўкилишига сабабчи бўлади. Булардан ташқари, дикумарин, резорцин каби дориларни узоқ вақт қабул қилиш натижасида ҳам соч тўкилиши мумкин.

Об-ҳавонинг ўзгариши (баҳор ва куз фасллари), сочни тез-тез бўяш, қаттиқ тараш, маҳкам боғлаб қўйиш каби ҳоллар уни сийраклашишига олиб келади.

Кичкинтойларда ёстиққа ишқаланавериш натижасида бошнинг орқа томонидаги сочлар тўкилиб кетади. Лекин улар катта бўлишлари билан соч яна биртекис ҳолда ўсаверади.

Соғлом соч жуда ёғли ёки қуруқ бўлмайди. Унинг қуруқ бўлиши кўпинча парваришдан келиб чиқади. Яъни ишқорли кир совунни, чой содаси, нашатирли спирт билан тез-тез ювиш перманент усули билан сочни гажак қилиш, унинг ранги, шакли, чидамлилиги ва майинлигини йўқотади. Натижада, соч тез синадиган бўлиб қолади.

Қуруқ сочни парвариш қилиш учун уни ёғли («болалар», «косметик», «спермацет», «ланолин», «любимос», «русский лес») совунлар кўпигида жуда иссиқ бўлмаган сув билан ювиш зарур. Совунни кўп суртиш сочни мўрт бўлишига сабабчи бўлади. Қуруқ сочни тухум сариғида ювиш жуда фойдалидир. Чунки унинг таркибида холестирин ва лецитин моддалари бўлиб, булар организмдаги модда алмашишда муҳим ўрин эгаллайди. Шу билан бирга, тери остидаги соч илдизига тезда сўрилиб, уни юмшатади ва ўсишига ёрдам беради.

Хўш, тухум сариғидан қандай фойдаланилади?

Тухум сариғини илиқ сув билан аралаштириб, бош терисига ва сочга яхшилаб суртилади, кейин бир литр сувга бир-икки ош қошиғида овқатга солинадиган сиркадан қўшиб, бошни яхшилаб ювилади. Бунда соч ўзининг одатдаги рангида, юмшоқ, ипакдек бўлади. Агар сочнинг ранги оч бўлса уни мойчечак (ромашка) қайнатмаси билан чайилади. Бунинг учун мойчечак гулидан икки ош қошиғини уч-тўрт стакан қайнатилган сувга соласиз ва беш-ўн минут оловга қўйилади, сўнг уни докадан ўтказгач соч чайиладиган сувга қўшилади. Агар соч жуда ҳам қуруқ бўлса, ювишдан беш-олти соат олдин «особий» ёғ пасти ёки қиздирилган пахта ёғи билан мойлаш фойдалидир. Бошда қазғоқ, қичишиш бўлса, сульсен совуни ёки сульсен пастаси билан ювиш тавсия этилади. Бунинг учун, ҳафтада бир марта, ҳаммаси бўлиб беш-олти марта ювиш етарлидир. Қазғоқ қайталанмаслиги учун икки-уч ойдан сўнг бу усулни 2—3 марта қайтариш лозим.

Сульсен совуни ёки пастаси билан бош ювилгач, юқорида кўрсатиб ўтилган мойчечак ёки сирка солинган сув билан ювиб ташланади, сочни қуритиб «особий», «хинное», «эмульсия», «фиксатор» каби ёғупаларнинг биридан озгина суртилади.

Соч ёғли бўлса, уни тез-тез ювиб туриш натижасида теридан ёғ кўп ажралишига олиб келади. Ёғли сочни турли атир совунлари билан ювиш мумкин. Булардан ташқари «суюқ атир совуни», «суюқ дёгтяр совуни», «шампунь», «совунсиз шампунь» ёки «болалар совуни» билан ювгач, илиқ сув билан чайиш мумкин.

Ёғли соч бош терисида нордон реакция ҳосил қилиши тери гигиенаси учун катта аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам, қадим замонлардан бери, бош ювилганда, унга қатиқ ёки сузмани қалин қилиб суртиш кенг қўлланиб келинган.

Нордон реакция берувчи моддаларни суртгандан сўнг ярим соат ўтгач, илиқ сув билан совунлаб ювиш яхши натижа беради. Бундай вақтларда юмшоқ сувдан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Бунинг учун, бир-бир ярим литр қайнаган сувга бир чой қошиқ чой содаси солиш кифоядир.

Мода кетидан қувгувчи баъзи кишилар ёзнинг иссиқ ва қишнинг совуқ кунларида ҳам бошяланг юрадилар. Шуни уқтириш керакки, ёзнинг иссиқ кунлари сочни тезда қуритади, рангини ўзгартиради, соч илдизга таъсир этиб, уни похолга ўхшатиб тез синадиган қилиб қўяди. Синувчан ва ўлик соч бир қанча вақт ўтгач, тўкила бошлайди.

Узоқ вақт совуқ таъсир қилиш натижасида бош терисидаги юзаки қон томирларнинг торайишига, соч овқатланишининг бузилишига олиб келади. Оқибатда соч нормал ўсмай, тўкила бошлайди. Унутмаслик керакки, сочни устарада олдириш уни ўсиши учун ҳеч қандай ёрдам бермайди.

Сочнинг нормал ўсишини таъминлаш учун организмни чиниқтириш, бунинг учун мунтазам равишда жисмоний тарбия билан шуғулланиш, кераклик витаминлар истеъмол қилиш, ўз вақтида овқатланиш ва дам олишни тўғри ташкил қилиш катта аҳамиятга эгадир.

Сочни парвариш қилишда тўғри тараш алоҳида аҳамиятга эга. Қуруқ сочни майда тишли тароқ билан қўпол равишда тараса, тугунчалар ҳосил бўлиб, шу ердан сочлар синиб тўкилишига сабабчи бўлади. Шунинг учун доим йирик тишли тароқдан фойдаланган маъқул. Сочни уч томонидан аста-секин илдизига қараб тараб бориш лозим. Бундай тараш теридан ажралувчи ёғни ҳамма сочга баравар тарқалишига, қон айланишининг нормал бўлишига ва сочни яхши ўсишига ёрдам беради.

Сочни узоқ вақтли жингалак қилишда унга ишлатиладиган металл гильзаларига электр токи орқали 90 градус иссиқлик юборилади. Бундай пайтларда, нормадан ортиқча ток юбориш сочнинг бўшашиб, тез синадиган бўлиб қолишига олиб келади.

Сочни перманент жингалак қилиш ҳам унинг нормал ўсишига салбий таъсир этади. Масалан: ҳар бир нормал соч юз-икки юз граммгача юк кўтарса, иссиқ перманент қилингандан сўнг, саксон грамм, совуқ перманентдан кейин эса қирқ-олтмиш грамм юк кўтара оладиган бўлиб қолади.

Соч ҳамма вақт соғлом ва бақувват бўлиши учун тўғри ва ўз вақтида парвариш қилиб туриш лозим.

Усмон МИРАҲМЕДОВ,
медицина фанлари доктори, Тошкент Давлат медицина институти тери ва таносил касалликлар кафедрасининг профессори.

ЎН ЕТТИНЧИ ФАКУЛЬТЕТ

МОСКВА. Ломоносов номидаги Москва Давлат университетида яна бир факультет— университетнинг ўн еттинчи факультети бўлган ҳисоблаш математикаси ва кибернетика факультети очилди. Факультет декани академик А. Н. Тихонов ТАСС мухбирига бундай деди:

— Ҳозирги вақтда кибернетик мутахассисларга эҳтиёж жуда катта. Шу сабабли механика-математика факультетининг ҳисоблаш математика кафедраси мустақил факультетга айлантирилди. Бу факультетни битириб чиқувчилар фақат кибернетика машиналаридагина ишлаш билан кифояланмай, бундай машиналарни яратиш билан ҳам шуғулланадилар.

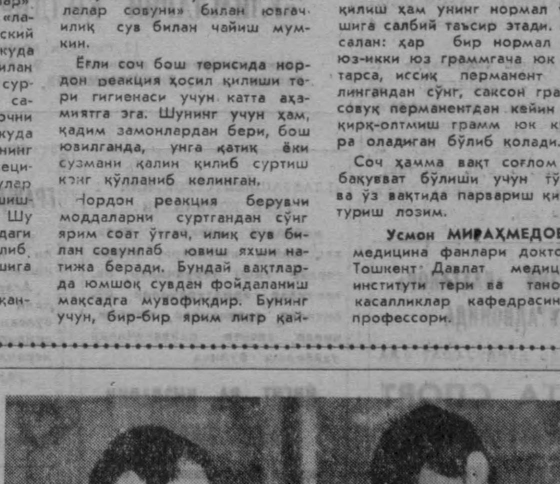

Республика «Ёш техниклар» станцияси қошидаги тўгаракларда шу кунларда машғулотлар қизғин ўтмоқда. Ўқувчилар ёзги мусобақаларга ҳозирлик кўришмоқда.

СУРАТДА: ракетачилар тўгарагининг аъзолари Ғ. Келанов ва С. Нурмуҳамедов тўгарак раҳбари бошчилигида ракета моделини тайёрламоқдалар.

Ю. Содиқов фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА

ХАНОЙ. ТАСС мухбири С. Афонин хабар беради:

ВДР меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини меҳнатда катта-катта муваффақиятлар ва кенг сиёсий активлик билан кутиб олмоқдалар.

ТАСС мухбири Ханойдаги темир йўл депосида бўлди. Владимир Ильичнинг завод дарвозахонасида илиб қўйилган катта портретини депо ишчиларидан бири ишлаган. Шу портрет остига: «Ленин барҳаёт эди, Ленин ҳозирда ҳам барҳаёт, Ленин ҳамиша барҳаёт!» деб ёзиб қўйилибди. Ишчилар В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига атаб чиқаришган ўз деворий газеталарини менга фахр билан курсатишди.

Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига Ханой темир йўл депосининг коллективи социалистик мусобақа ўтказмоқда. Бу мусобақада 424-паровоз бригадаси энг яхши бригада ҳисобланади. Бригаданинг «аъло даражада ўтказган рейслари» жуда кўп.

Ханой темир йўл депоси партия ташкилотининг секретари Нгуен Ван Тхоа Ленин юбилейи шарафига бошланган ишлаб чиқариш мусобақасида депо машинистлари 300 дан ошиқ «аъло даражадаги рейслар» ўтказишганлигини маълум қилди.

«Бу бизнинг Ленин юбилейига қилган конкрет совғамиздир»,— деб таъкидлади у.

Депомиз коллективи,— деди суҳбат пировардида Нгуен Ван Тхоа,— В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан совет халқига қардошларча салом йўллайди ва унга коммунизм қурилишида янги-янги муваффақиятлар тилайди.

КАРАКАС. Венесуэла Коммунистик ёшлар союзи Марказий Советининг XV пленуми мамлакат прогрессив ёшларини Ленин ғояларига таяниб революцион руҳни ва жанговар қобилиятни мустаҳкамлашга чақирди. Пленум қарорига биноан ёшлар союзининг аъзолари Коммунистик партия билан биргаликда Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали суратда нишонлайдилар.

«Ленин,— дейилади резолюцияда,— жаҳон революцион фикрининг ривожига ва халқлар курашига катта ҳисса қўшди. Ленин ғоялари кишини киши томонидан эксплуатация қилинишига қарши, социализм ва коммунизм қуриш ниятида курашаётган халқлар учун биринчи даражали аҳамиятга эгадир».

● Социализм мамлакатларида

ВАРШАВА

Ольштин автопокришка заводининг конвейеридан икки миллионинчи шина тушди. Корхона ўз маҳсулотини мамлакатнинг ҳамма автомобиль заводларига етказиб бермоқда. Завод биринчи миллион автопокришкани 1,5 йилда ишлаб чиқарган бўлса, иккинчи миллион автопокришка учун 10 ой кифоя қилди.

БУДАПЕШТ

1969 йилда Венгрия коллектив хўжаликларининг ишлаб чиқариши ўтган йилдагига қараганда 12 процент кўпайди. Бултур коллектив хўжаликларнинг ялпи даромади 20 процент кўпайди.

СОФИЯ

Болгарияда сўнгги 25 йил мобайнида рус ва совет авторларининг 8247 китоби жами 65 миллион нусхада нашр қилинди.

БУХАРЕСТ

Брашовдаги трактор заводининг конвейеридан 250 мингинчи трактор тушди. Корхона иш бошлаган 24 йилдан бери 27 типдаги трактор ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу машиналарнинг техникавий кўрсаткичлари ғоят юқори бўлиб, ниҳоятда хилма-хил шароитларда ўзини яхши кўрсата олди.

(ТАСС).

ҚАҲРУ-ҒАЗАБ

ДЕҲЛИ. Исроил авиацияси Мисрнинг тинч қишлоқларига ваҳшийларча ҳужум қилаётганлиги ҳинд жамоатчилигининг қаҳру-ғазабини қўзғатмоқда. «Нэшнл геральд» газетаси ўзининг редакцион мақоласида Исроил самолётларининг Баҳр ал-Бакр қишлоғидаги бошланғич мактабга ташлаган бомбалари «тасодифий бир ҳол эмас, балки арабларга қарши уруш олиб боришнинг олдиндан планлаштириб қўйилган формаси» бўлди, деб таъкидламоқда. Бу босқинчилар ҳужумида қатнашган реактив «Фантом» самолётлари Америкада ишлаб чиқарилган самолётлар эканлигини газета алоҳида эътиборга олмоқда. «Нэшнл геральд» газетаси сўнгра бундай деб ёзади: арабларга қарши агрессияни давом эттирмоқ учун Исроил олаётган қурол-яроғларнинг асосий қисми Қўшма Штатлардан келаётганлиги маълум. АҚШ бераётган ҳарбий ёрдам сабабли Исроил араб мамлакатларининг тинч аҳолисига қарши янгидан-янги игвогарликлар қилиш имкониятига эга бўлмоқда.

РАБОТ. Марокашдаги «Ал-Алам» газетаси бундай деб ёзади: Исроилнинг «Фантом» самолётлари болалар ўқиб турган мактабни осмондан бомбардимон қилаётганлиги гитлерчиларнинг ёвузлик билан қилган ваҳшийликларини эслатади. Бунинг учун жавобгарлик фақат Исроил устигагина тушиб қолмасдан, шу билан бирга Исроил солдатларининг қулига қирғин қуролини тутқазаётганлар, яъни Америка Қўшма Штатлари устига ҳам тушади. (ТАСС).

МОСКВА—КУАЛА ЛУМПУР МАРШРУТИ БЎЙЛАБ

КУАЛА ЛУМПУР. Аэрофлотнинг биринчи рейс самолёти Куала Лумпур аэродромига қўнди. «ИЛ-62» лайнери ўн тўрт соат давом қилган учиш вақтида «Москва — Теҳрон» — Карочи — Коломбо — Куала Лумпур маршрути бўйлаб ўн минг километрга яқин йўл босди.

Энди аэрофлот самолётлари Москва — Куала Лумпур маршрути бўйлаб ҳафтада бир марта мунтазам қатнаб туради. (ТАСС).

СУРАТДА: Австрия пойтахти Вена ва Штраус куйлаган «Зангори Дунай» дарёсининг кўриниши.

Камера-Пресс—ТАСС фотоси.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ ЯКУНЛАРИ

ДОРУСС А Л О М. Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министри Отто Винцернинг Танзанияга қилган визитининг асосий якуни дўстона алоқаларни янада ривожлантириш ва ҳамкорликни мустаҳкамлашдан иборат бўлди. Отто Винцер Танзанияда 4 кун бўлди.

О. Винцер Танзанияда бўлган вақтида Германия Демократик Республикаси билан Танзания ўртасидаги савдо-сотиқ битими ва илмий ҳамда техника ҳамкорлиги тўғрисидаги битим имзоланди.

Бу ерда эълон қилинган ахборотда айтилишича, Танзания президенти Жулиус Ньерере Германия Демократик Республикасига бориш тўғрисидаги таклифни қабул қилган. Визит вақти кейинчалик белгиланади.

Танзания — Африканинг Германия Демократик Республикаси билан муносабат ўрнатган дастлабки давлатларининг биридир. (ТАСС).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

БАҒДОД. Жаҳон тинчлик кенгаши тинчлик тарафдорлари Ироқ комитетини Фредерик Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» билан мукофотлади. Ироқдаги тинчлик ҳаракати эришган муваффақиятлар учун жумладан, курд проблемасини тинч ҳал этишга қўшилган ҳисса учун Ироқ комитети шу медални олишга сазовор бўлган эди.

Жаҳон тинчлик кенгашининг бу ерга келган Бош секретари Р. Чандра ана шу мукофотни Ироқ президенти Х. Бакрга топширди. Х. Бакр Ироқдаги тинчлик тарафдорлари номидан бу мукофотни қабул қилиб олди. (ТАСС).

АМЕРИКАЧА «ЁРДАМ»

ДЕҲЛИ. Яқинда Американинг Ҳиндистондаги элчиси Кеннет Китинг Патна шаҳрида гапириб, АҚШ бундан буён ҳам Ҳиндистонга иқтисодий ёрдам беришга тайёрдир, деди. Аммо Китинг, деб ёзади «Нешнл геральд» газетаси, одатдаги икки томонлама битим тузиш ўрнига халқаро реконструкция ва ривожланиш банки сингари ташкилотлар фаолиятини кенгайтириш йўли билан иқтисодий ёрдам кўрсатилишини таклиф қилди. Китинг ривожланаётган мамлакатлар экономикасига жумладан, Ҳиндистон экономикасига солинадиган хусусий капиталлар тез кўпайтирилиши лозимлигини ҳам очиқ-ойдин изҳор қилди.

Американинг берадиган ёрдами масаласи тўғрисида Ҳиндистон газеталари ва журналларининг саҳифаларида тез-тез ёзилиб турибди. Кўпчилик шарҳловчиларнинг фикри шуки, АҚШ «Дўстона муносабатларни кенгайтириш» баҳонаси билан Ҳиндистон иқтисодий ва сиёсий ҳаётининг ҳамма соҳаларига бесбетлик билан кириб бормоқда. «Блитц» газетасининг ёзишича, сўл кучларнинг вакилларидан ташқари бошқа кучларнинг вакиллари ҳам бу таҳлитдаги сиёсат ҳинд миллатининг манфаатларини оёқ ости қилади, деган фикрни билдиришяпти. Кўпгина таниқли сиёсий арбоблар шундай фикрда туришибди.

Ҳинд экономистлари, жумладан, «Истерн экономист» журналининг саҳифаларида Ҳиндистоннинг социалистик лагерь мамлакатлари билан самарали ҳамкорлик қилиш натижаларига, социалистик мамлакатлар ҳинд миллий экономикасини ривожлантиришга кўрсатаетган беғараз иқтисодий ёрдамларга юксак баҳо бермоқдалар. Аммо ҳинд жамоатчилиги АҚШ билан ёрдам бериш тўғрисида битим тузиш асосининг ўзини қайта кўриб чиқилиши лозимлигини тобора кўпроқ қаттиқ талаб қилиб чиқмоқда. Бу хусусда «Блитц» газетаси: «Ҳиндистон Американинг ёрдами учун ҳаддан зиёд катта ҳақ тўлаяпти»,— деб ёзди.

Маълумки, ғарбнинг ёш давлатларга кўрсатаётган иқтисодий ёрдамида экономиканинг энг муҳим тармоқларини эмас, балки инфраструктурани ривожлантиришга бериладиган қарзлар асосий ўрин эгаллайди. Ҳиндистондаги мўътабар савдо-саноат доираларининг органи бўлмиш «Коммерс» журнали ҳам бунга тан бериб, «давлат сектори учун ижозат берилган қарзлар асосан транспорт ва коммуникациялар соҳасидаги ривожланиш программасига мўлжалланади», деб ёзди. Матбуотда бир неча марта уқтириб ўтилганидек, ғарб давлатлари берадиган «ёрдамнинг» шундай бир томонлама бўлишининг сабаби шуки, ғарб давлатлари Ҳиндистон экономикасининг жаҳон капиталистик хўжалигига қарамлилигини чуқурлаштириш ниятидадирлар. Шунинг учун ҳам газеталар АҚШнинг бевосита назорати остида бўлмиш халқаро реконструкция ва ривожланиш банки ролининг кенгайтирилиши мамлакатдаги иқтисодий аҳволни мураккаблаштиради, холос.

Америка капиталининг Ҳиндистон ҳукумати ўтказиб келаётган ички ва ташқи сиёсатига таъсир кўрсатмоқчи бўлиб қилаётган уринишлари ҳинд жамоатчилигини алоҳида ташвишлантирмоқда. Ҳинд матбуоти жумладан, «Пэтриот» газетаси реакцион номзодларни сайловдан ўтказиш мақсадида сайлов кампанияларини маблағ билан таъминлаш ҳамда манфур «Тинчлик корпуси» фаолиятини таъминлаш учун АҚШда тўпланган рупия фонди деб аталмиш фонддан фойдаланилаётганлигини бир неча бор маълум қилди.

Мана шу аҳвол, деб таъкидлайди «Блитц», ҳинд жамоатчилигини Америка «ёрдами»дан жуда норизо қиляпти ва уни кенгайтириш тўғрисидаги таклифга ғоят эҳтиёт бўлиб қарашга мажбур этяпти.

(ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ. Халқ озодлик қуролли кучларининг зарбалари остида Америка — Сайгон қўшинларининг талафотлари кўпайиб бормоқда.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шу йилнинг январидагина Куангчи ва Тхиатхиен вилоятларида душманнинг 13 мингдан ошиқ солдатини қириб ташладилар. Халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари Меконг дарёси дельтаси районида олиб борган муваффақиятли жанг ҳаракатлари чоғида январдан мартгача Америка — Сайгон қўшинларининг яна 18 минг солдатини сафдан чиқаришди. Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигига асосланиб шуларни хабар қилди.

●МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ОДАТЛАР

АФСУНГАРЛИКДАН БЕШ САБОҚ

Рам Дасс ҳам чарчаган эди. Иккимиз чека бошладик. Сеҳргар тутунни роса ичига тортиб, менинг саволларимга жавоб бера бошлади. Боягн кобра яқиндагина илон тутувчилар томонидан ўрмондан ушлаб келтирилган экан. Илон қандай тутилади? Улар бамбукдан ясалган айри ёғоч билан ушланади, топишда эса ўргатилган мангусталар ёрдам беради. Илоннинг баҳоси қанча? Масалан: боягидек дуруcтгина кобраларнинг биттаси йигирма рупиядан, бир ярд узунликдаги бўғма илонлар беш рупиядан, ўндан ортиқ қора илон учун олти рупия тўланади. Қора илон нима учун сақланади? Уларни мангуста билан уриштирилади, кўпчилик туристлар бунга жуда қизиқадилар.

Каттароқ мангусталар кунига беш-олти мартагача олишадилар. Қорни тўқлари олишмайди. Агар илон мангустани чақиб олсачи? Рам Дасс кўзлари билан осмонга ишора қилди: мангусталар ўлади. Бечора жонивор даҳшатли махлуқлар билан олишишига қарамай, унинг организми заҳарга қарши мосланмаган экан. Мангуста кобрага ташланадими? Йўқ, фақат мажбур бўлгандагина. Кобра жиддий рақиб, тезкорликда мангуста билан бемалол беллашаверади. Ярим секунддан ҳам камроқ вақт ичида кобра душманига ҳужум қилишдан ташқари, чақади, чаққан жойида анчагина заҳар қолдиради ва жуфтакни ростлаб қолишга ҳам улгуради.

— Мангусталар жуда оч қолганларидагина ўлим билан тенг ҳужумга тушади. Баъзан биз уларни ўн доллар тўлаган туристларга кўрсатиш учун ҳам ўртага туширамиз. Бу жангда кобра ёки мангуста албатта ғолиб чиқади. Кўпинча рақибларнинг иккови ҳам ўлади, чунки кобранинг заҳари таъсир этгунча мангуста уни томоғидан тишлаб ғажиб ташлайди. Мен қора илон билан мангустанинг олишувини фотоаппарат билан бир неча марта суратга олишга улгурдим. Суратлар секунднинг беш юздан бир улуши орасида туширилган бўлишига қарамай, ҳаммаси ноаниқ чиққан.

Устозим бироз дам олгач,— кобра чаққан жонивор ҳаракатини кўз билан кузатиш қийин, фақат сеза билиши керак. Эҳтиёт чораларни кўриб қўйиш ҳам ҳалақит бермайди,— деб сўзига якун ясади.

Ҳақиқатан ҳам у оёғини қалин мато билан ўраб олган ва устидан қалин чарм этик кийиб олган эди. Кейин у ўнг қўлининг енгини шимарди. Қўли катта чарм бўлаги билан ўралган эди. Шундагина мен унинг кўп сеансларда чап қўлининг орқасига яшириш сабабини билдим. Унг қўлида эса илонни даҳшатга соладиган сивизға бўларди.

— Доимо шундай кийим кийиладими?— сўрадим мен.

— Йўқ, фақат янги илонларни бўйсундириб олгунимизча қараб тур!

У сават қопқоғини очди. Кобра бор кучини тўплаб турган экан шекилли, бўшатилган пружинадек отилиб чиқди. Қаттиқ музикадан «калтак» еган илон яна шалпайиб тушди.

— Энди сўзларимга қулоқ сол. Кобралар ҳеч қачон ўрганмайдилар, сивизғадан қўрқадилар холос. Шунинг учун қопқоқни очган заҳоти илон сивизғани кўриши керак!

— Илонни томошабинлар олдида кўрсатиш учун қанча тайёрланиш керак?

— Жуда узоқ... Баъзи кобралар тез кўникади, баъзилари секин. Тутқунликда баъзи илонлар ҳеч нарса емай қўяди. Бундайларни мангуста билан олишувга қўямиз.

— Ҳозирги кобра ҳақида нима дейиш мумкин?

— Бу яхши кобра. Мен уни яхшилаб синаб кўраман. Кейин у билан ўзинг ишлайсан.

Бир соатдан кейин мен ўзимнинг биринчи кобрам билан иш бошладим. Бечора кобра роса ҳолдан тойган эканми, ҳар ҳолда зўрға ҳаракатланарди.

Эртасига Рам Дасс кобрани куй билан ўйнатишга ўргатмоқчилигини айтди. У менга ўргатилган содиқ илонини берди.

— Ахир, мен чалишни билмайман-ку?— дедим мен.

— Чалаётгандек ҳаракат қил. Яхши чалсанг ҳам, ёмон чалсанг ҳам кобрага бари бир. Сен кобрадек чайқал. Бунда кобра сенга қараб эмас, сен унга қараб ҳаракатингни мослашинг керак. Илон бошини кўтарганда, сен сивизғани кўтар. Агар у ёнига тебранса, сен ҳам ёнингга тебран. Фақат ҳаракат баравар бўлсин, шундай қилмасанг, томошабинлар «сир»ни сезиб қоладилар. Мана, қараб тур...

Қопқоқ яна очилди. Кобра даст кўтарилди ва қотиб қолгандек ҳаракатсиз турди. Рам Дасс ҳам сивизғаси билан енгил куй чалиб, қимирламай тура берди. Кейин илон тебрана бошлади. Сеҳргар ҳам илон билан баравар тебранарди.

— Энди сенинг навбатинг,— деди Рам Дасс.

У халтасидан янги сивизғани олди-да менга узатди. Бу билан у, мени афсунгарлар сафига қабул қилинганлигимни билдирди.

Ҳаяжонландим. Қопқоқни очиб юбордим-да, ўнг қўлим билан сивизғани лабимга келтириб, чап қўлимни яширдим. Кучаниб туриб сивизғани бир пуфлаган эдим, зўрға чийиллаган овоз эшитилди. Хайриятки илонлар товушни мутлақо эшитмайди, бўлмаса, ўзини ҳурмат қилган ҳар қандай илон устимдан кулган бўлар эди.

Кобра сирғалиб ўт устига тушди. Мен, у гавдасини кўтариб тебрана бошлайди, деб ўйлаган эдим, йўқ бошқача бўлди. Илон шиддат билан мен томонга ҳаракат қилиб кела бошлади. Ҳеч қанча вақт ўтмай илон шимимга ўрала бошлади. Бундай ҳужумга тайёр эмас эдим. Устозим ҳам мендан баттар қўрқиб кетди.

— Қимирлама,— деди у шошиб.

Менда қимирлашга мадор у ёқда турсин, миямдан энди бундан буён бутунлай қимирламасам керак, деган хаёл ўтди.

Рам Дасс эҳтиёткорлик билан ёнимга чўнқайди ва сивизғаси билан илонга яқинлаша бошлади. Кобра супрасини таранг қилиб, худди бурнимнинг тагида тебрана бошлади.

Кейинги сабоқлар бир мунча муваффақиятли чиқди. Охири мен меҳмонхонанинг боғида бир йўла икки кобра билан бир вақтнинг ўзида сеанс бердим. Рам Дасс сеанс охирида товоқчаси билан даврани айланиб пул йиғиб чиқди ва менга ҳам... ярмини олишим мумкинлигини билдирди. Мен пулларни олмадим. Муваффақиятларимдан хурсанд бўлган устозим менга меҳри тушганиданми, чиёнларни ҳам афсунлаш сирларига ўргатмоқчилигини айтди.

Лекин менга шуниси ҳам етар... Чиённи афсунлаш касбини эса, бошқа журналистлар ўргана қолишсин.

(Охири. Боши газетанинг 88-сонида).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

СПОРТ

✦ТЕННИС

Мусобақадан... мусобақага

Марказий «Пахтакор» стадионининг кортларида Совет Иттифоқи энг кучли теннисчиларининг турнири тугади.

Эркаклар ўртасида биринчи ўрин учун курашда эстониялик Лейус ва Волков учрашдилар. Бу ўйинни кузатар эканмиз «Теннис» журналида босилиб чиққан бир мақола ёдимизга тушди. Мақола «Тадбиркор, тадбиркор Лейус» деб номланарди. Финал учрашувида у журналда ўзига тўғри баҳо берилганлигини яна бир марта исботлади. Волковнинг кучли, аниқ тўплари ҳам мўлжалга етиб бормас эди. Лейус рақибига ўзи учун қулай бўлган ўйин тактикасини қабул қилдириб, унинг барча ҳужумларини даф қилди. Лейус 6:2, 6:1, 6:2 ҳисоби билан ғалаба қозонди.

Турнирда кўп шов-шувга сабаб бўлган москвалик Тарпишчев ўзининг ғалабалари тасодифий эмаслигини тасдиқлади. Учинчи ўрин учун курашда у мамлакатимизнинг ўнинчи ракеткаси ҳисобланган сочилик спортчи Песчанкони таслим қилди — 6:2, 6:4, 6:1.

Тошкентлик спорт мастерлари Каплан ва Безверхов 11 ва 12-ўринларни эгаллашди.

Аёллар ўртасида биринчи ўринни Морозова, иккинчи ўринни Пармас, учинчи ўринни Куль эгалладилар.

Шундай қилиб мамлакатимиз энг кучли теннисчиларнинг турнири тугади. Кеча эса «Пахтакор» кортларида яна ракетка торлари ва тўпларнинг овози жаранглади. Бу ерда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг соврини учун кураш бошланди.

●*Шахмат бўйича республика биринчилиги*

ВАҚТ ТУЗАТИШ КИРИТДИ

Шахмат бўйича республика биринчилигининг пешқадами М. Рудерфер олтинчи турда ўзига дам берди. Наманган областининг вакили мастерликка номзод А. Адашев рақибининг дуранг ҳақидаги таклифини сўзсиз қабул қилди. Бу партия икки соат давом этди.

Яна бир пешқадам — тошкентлик спорт мастери Л. Маслов мастерликка номзод Е. Надеждин (Олмалиқ) билан учрашди. Ташаббусни ўз қўлига олиш учун Надеждин бир руҳини рақибининг бир фили ва пиёдасига алмаштирди. Тахтада тахминан тенг вазият юзага келди-ю, аммо вақт тузатиш киритди. Надеждин цейтнотга дуч келгач, мастер қарши ҳужумга ўтиб, позициясини бир мунча кучайтиришга муваффақ бўлди. Кечиктирилган партияда олмалиқлик спортчининг аҳволи қувонарли эмас.

Қўқонлик мастерликка номзод А. Хан билан ўйнаган тошкентлик спорт мастери Г. Борисенко «эски ҳинд ҳимояси»ни қўллади. Шуни эслатиб ўтиш керакки. Борисенко бу дебютнинг йирик мутахассиси ҳисобланади. Аввалига у сипоҳларини қулай жойлаштириб олиб, марказда ҳужумга ўтиш учун тайёргарлик кўра бошлади. Партиянинг текис ривожига бу ерда ҳам вақт тузатиш киритди. А. Хан ўз вақтида кучларини қайтадан группалаб, аниқ ҳаракат қилгани натижасида бирмунча устунликка эришди. Бу партия ҳам тугаллангани йўқ. Қўқонлик шахматчининг сипоҳлари активроқ жойлашган.

Халқаро спорт мастери В. Борисенко Тошкент шаҳрининг собиқ чемпиони О. Сиддиқовни «синов»дан ўтказди. «Фарзин гамбити»нинг классик вариантида Борисенко барча сипоҳлари билан қоралар шоҳини нишонга олди. Сиддиқов рақибининг тобора кучайиб бораётган ҳужумини даф қилиш устида жуда кўп ўйлади ва ниҳоят қатор алмашишлардан сўнг дурангга эришди.

Т. Бобохонов (Наманган) билан учрашган тошкентлик мастерликка номзод К. Малиничев биринчи ғалабани қўлга киритди. Пешқадамлардан бири — самарқандлик В. Воронов А. Подураевни (Фарғона), Т. Жармонов, (Нукус) Ш. Каримов (Самарқанд)ни мағлубиятга учратди.

Республика чемпиони С. Пинчук ва Г. Туманов (Самарқанд области) партияси тугалланмади. Давом эттириладиган ўйинда тошкентлик шахматчининг бир пиёдаси ортиқ.

Еттинчи турда М. Рудерфер яна ҳужумга ўтди. У билан ўйнаган Е. Надеждин қаттиқ қаршилик кўрсатишига қарамай мағлубиятга учради. С. Пинчук Л. Масловнинг ғолибона юришини тўхтатишга уриниб кўрди. У аввалига бир пиёдани қурбон бериб ташаббусни қўлига олди. Маслов совуққонлик ва эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилиб, унинг уринишини чиппакка чиқарди. Цейтнотга учраган Пинчукнинг аҳволи оғирлашиб, таслим бўлди.

Г. Борисенко «Рагозин ҳимояси»да Г. Тумановга шахмат стратегиясининг классик намунасидан дарс берди. Ёш шахматчи рақибини ғалаба билан табриклашга мажбур бўлди. А. Подураев — Т. Бобохонов, А. Хан — В. Борисенко, К. Малиничев — Ш. Каримов ва В. Калашников — Т. Жармонов партиялари биринчиларининг муваффақияти билан тугади.

Етти турдан сўнг 6,5 очко тўплаган М. Рудерфер пешқадамлик қилмоқда. Л. Маслов олти имкониятдан 6 очкога, В. Воронов беш имкониятдан 4,5 очкога, Г. Борисенко ва А. Хан беш имкониятдан 4 тадан очкога эга.

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛИ КИШИЛАРИМИЗ

Оқ халатли посбонлар

Ҳамиша парвона

Шифохона сув сепгандай жимжит. Тун ҳукмрон. Медицина ҳамширалари ҳар қачонгидек ҳушёр. Ҳар бир беморнинг нафас олиши, йўталиши, ҳаракати уларнинг диққат-эътиборида. Нянкалар оғир беморлар ёнида елиб-югуради, парвона бўлади.

Коридорга ҳозиргина бехуш бемор келтирилди. Унинг ҳарорати қирқдан ортиқ. Қон туфуради, алаҳлайди Кимларнидир қойиб, кимларнидир йўқлайди. Ҳамшира учун у одам мутлақо нотаниш. Касби-кори ҳам номаълум. Бунинг дахли йўқ. Унинг олдида бемор турипти. Беморга қараш эса ҳамширанинг бурчи.

— Тинчланинг, аҳволингиз яхши, — дейди ҳамшира уни эмлар экан.

Бемор озгина кўз юмди. Ухлади. Аммо ҳамшира эса сира мижжа қоқмади. Беморнинг ҳароратини ўлчаб, турли дори-дармон бериб тонг оттирди.

— Мен қаердаман!— деди бемор эртасига ҳушига келиб.

— Касалхонадасиз!

— Касалхона?

Шифохонанинг палаталаридан бирида пайдо бўлган янги беморни шундай қабул қилишди.

Бемор уч-тўрт кун деганда ўрнидан турадиган, ўз ҳожатини ўзи чиқарадиган бўлди. Унгача ҳамширалар, энагалар беморни қараштириб, ювиб тарашди. Уҳ дейиши билан бошида ҳозиру-нозир бўлишди.

Тонг отиши билан ҳамшираларнинг ташвиши ортади. Бировга дори бериш керак, бировни эмлаш лозим. Касалликни аниқлаш учун қон олиш, балғам ва бошқаларни олиш ҳам ўшаларнинг зиммасида. Ёшгина қизчаларнинг қўлидан шунча иш келиши, қалбида ўзгаларга нисбатан шунча меҳр сақланишига ҳайрон қоласан киши.

— Кишиларнинг бунча инжиқлиги жонга тегмайдими? — сўрадим.

— Бурчимиз шу. Олдиндан ишга бел боғлаганимизда буни билардик, — дейди ҳамшира Вазира Мусаева.

— Одамларга соғлиқ беришдан ортиқ бахт бўлмаса керак, — унга қўшимча қилди дугонаси Муяссар Хўжаева.

— Мен беморларни бир кун кўрмасам зерикиб қоламан. Ўз ҳаётимни уларсиз тасаввур қилолмайман. — дейди Мария Икромова.

Ҳа, шундоқ. Беморларга хизмат қилиш, кишилар дардига даво бериш уларнинг дилдилига сингиб кетган.

Бизнинг беморимизсиз

Палаталардаги беморлар ўзини ҳар хил тутади. Биров индамайди, биров инқиллайди, биров эса ўзига-ўзи дори излашга ҳаракат қилиб, ўзини ҳатто врачлардан ҳам билимдон қўйишга ҳаракат қилади. Палатадошларимдан бири шундайтиниб -тинчимаслардан...

Унинг асли касби инженер. Медицинага доир адабиётни кўп ўқигани учунми, ҳар дамда врачларга ўз билимдонлигини кўрсатмоқчи бўлади. Баъзан врач тайинлаган укол ёки дорини қабул қилишдан воз кечади. Врачлар, касалсан, деса, ўзи, соғман, дейди.

Уч кунгача у уйга кетаман, деб юрди. Тўртинчи куни ҳеч ким билан маслаҳат қилмай, машинасини чақиртирди. Эрталаб, бугун уйга кетаман деб ҳаммага эълон қилиб чиқди. Аммо...

Аммо уйга кетиш унга насиб бўлмади. Ҳовлига чиқиши билан ҳушидан кетди. Ҳамширалар зўрға кўтариб киришди. Қон босими мутлақо пастлаб кетган. Агар дарҳол чора кўрилмаганда, беш минутда қон мутлоқ тўхтар экан.

Унинг ёнида дарҳол хотини, ўғиллари пайдо бўлди. Кейин ўзига келгач, инженер врачлардан енгилтаклиги учун кечирим сўради.

— Ҳеч қиси йўқ, сиз бизнинг беморимизсиз. Қанча бўлса ҳам кўтарамиз, — деди профессор. — Фақат бу ердан тузалиб чиқсангиз бўлгани. Шуни билингки, врач бу диагнозига ўзи жавоб беради. Демак, врачларни тинглашни ҳам унутмаслик керак.

Бир қизнинг совғаси

Унинчи палатага қон босими билан бемор келтирилганига бир ой бўлди. Шу вақт мобайнида уни на ишхонасидан, на ётоқхонасидан ва на танишларидан бирор киши йўқлаб келмади. Ҳаммани йўқлашади-ю, уни ҳеч ким йўқламайди. Бу эса беморнинг диққатини оширади.

— Нима қилиш керак? — беморлар ўзаро маслаҳатлашди.

— Топдим, — деди «Таштрансспецстрой» трестининг бош инженери Михаил Камушев, — кичкина совға тайёрлаб, бериб юборамиз.

— Қандай қилиб? Олмаса-чи?

— Ҳамшира топширади.

Олма, лимон, асални бир пакетга солиб, ҳамшира орқали беморга топширилди. Эртасига сал ўзига келган бемор одамларга ғурур билан гапирди:

— Менга қандайдир нотаниш қиз совға ташлаб кетипти.

У кўз олдида унга совға қилган кишидан бехабар, нотаниш қизнинг ҳимматидан бениҳоят хурсанд эди. «Соғайиб кет дўстимиз»! дедик.

Шифохонада ҳаёт жўш уради. Врачлар, ҳамширалар, ҳатто энагалар ҳар бир беморнинг соғлиғини сақлаш, ҳаётини асраб қолиш учун кеча-кундуз кураш олиб боришади. Бу курашда врач Анвар Иминов, Виктория Наумовна Модавая, профессор Мария Сергеевна Рожкова каби мутахассислар актив қатнашмоқда.

Биз «Главташкентстрой»га қарашли шифохонанинг 2-терапия бўлими хизматчиларидан баъзилари тўғрисида сўз юритдик. Шаҳримизда минглаб бундай шифокорлар кеча-кундуз саломатлик постида турибди. Уларнинг хизмати инсон умри билан ўлчанади.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

✻ Текинхўрлик безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Майда безорилик учун қамалганлар

Часовских Н. Ф. 1935 йилда туғилган, «Ўзбекхлопкомаш» заводининг 14-цехи фрезерчиси. Височовольт кўчасидаги 22-уйнинг 9-квартирасида туради. Маст ҳолда уйида қозон-товоқни синдирганлиги ва қўшниларга ҳалақит берганлиги учун 15 суткага қамалди.

Мухитбеков Р. 1928 йилда туғилган, «Главташкентстрой»га қарашли 153-қурилиш трестининг 64-бошқармасида дурадгор бўлиб ишлайди. Волгоград кўчасидаги 2 «А» уйнинг 12-квартирасида яшайди. Маст ҳолда уйида жанжал кўтариб, қўшнилар тинчлигини бузганлиги учун 10 суткага ҳукм қилинди.

Гришин В. М. 1928 йилда туғилган, Бутуниттифоқ кабель саноати илмий-тадқиқот институтининг 12-бўлими токари. Проводниковая кўчасидаги 10-уйнинг 2-квартирасида истиқомат қилади. Маст ҳолда хотини ва болаларини уйдан ҳайдаб юборганлиги учун 15 суткага қамалди.

Ҳушёрхонада тунаганлар

Жўраев О. 1946 йилда туғилган, «Ташунивермаг»га қарашли Болалар дунёсининг 7-магазин сотувчиси. Беҳзод кўчаси, Беҳзод тупигидаги 18-уйда яшайди. Маст ҳолда Калинин майдонидан ҳушёрхонага олиб келинган.

Қобилов Ш. 1949 йилда туғилган, «Ташунивермаг»га қарашли Болалар дунёсининг 7-магазин сотувчиси. Сағбон кўчаси, 9-тупик, 46-уйда туради. Маст ҳолда Калинин майдонидан ҳушёрхонага олиб келинди.

Хаменко В. Д. 1947 йилда туғилган, Политехника институтининг IV курс студенти, 1-проезд, Застройчшиков кўчасидаги 25-уйда туради. Маст ҳолда Округ офицерлар уйидан ҳушёрхонага олиб келинган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15|IV да **Жизель**, 16|IV да **Севилия сартароши**, 17|IV да **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15|IV да **Олтинчи июль.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15|IV да **Ажаб савдолар**, 16|IV да **Бахт тўйи** (билетлар сотилган).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Лилипутлар иштирокида дунёда ягона джаз оркестр гастроллари.**

КИНО

15 АПРЕЛДА

Совет Иттифоқи элчиси — «МОСКВА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИИ номли, «ВОСТОК» «ДРУЖБА» (кечқурун).

Муҳаббатнома (2 серия) — «ЧАЙКА» (кеч 7 яримда), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 яримда).

Кечикккан гуллар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8 да).

«Олтин қўлқоп» соҳиблари (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Трембита — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6, 9.45 минутларда).

16 АПРЕЛДА

Совет Иттифоқи элчиси — «МОСКВА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИИ номли, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббатнома (2серия) — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 ярим, 5 ва кеч 7 яримда).

Кечикккан гуллар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

«Олтин қўлқоп соҳиблари» (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Трембита — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6, 9.45 минутда).

Раққоса — «МОСКВА» (кундуз соат 5 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

50 лилипут артистлар иштирокида

ДУНЁДА ЯГОНА ДЖАЗ-ОРКЕСТР ГАСТРОЛЛАРИ

Постановкачи — РСФСРда хизмат кўрсатган маданият ходими М. Качуринер.

Цирк программасида ҳар хил номерлар томошаси бўлади.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Шанба куни икки марта — кундузи соат 3 да ва кеч соат 8 да.

Якшанба куни уч марта томошалар кўрсатилади: эрталаб соат 12 да, кундуз соат 3 да, кеч соат 8 да.

Касса эрталаб соат 11 дан очиқ.

25 апрель эрталаб соат 11 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари бўйича илмий даражалар бериш илмий совети кенгаши (Университет кўчаси, студентлар шаҳарчаси, химия факультетининг кутубхона зали)да химия фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

А. Д. Вирник: «Биологик актив материаллар ва бирикмалар ажратиб олиш мақсадида целлюлоза ҳамда декастранни модификациялаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан университетнинг илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4 уй) да танишиш мумкин.

Ўзбекистон ССР матбуот давлат комитети

4—БОСМАХОНАГА

механик, электромонтёр, ҳарф терувчилар, босмачилар ва муқовачилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Радиальний проезд, 10 уй (10 трамвай, 2, 7, 10 троллейбуслар, 8, 14, 47, 49, 56, 61, 62 автобусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати).

16 АПРЕЛДА

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» МАГАЗИНИ ОЧИЛАДИ

(9-қаватли янги бинонинг 1 қаватида, Биринчи Май ва Пушкин кўчаларининг бурчаги, Ц—1 квартал, 4 уй)

Савдода болалар учун кенг ассортиментда газмоллар, кийим, трикотаж, пайпоқлар, оёқ-кийимлари, ёш техник учун материаллар ва асбоблар бор.

Магазин эрталаб соат 10 дан кеч соат 8 гача ишлайди. Дам олиш куни — якшанба.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА!

В. ТИТОВ, К. МИЛЕНКО асари.

Х. РУЗИМАТОВ таржимаси.

«ЎЛИМЛАРНИ ҚОЛДИРИБ ДОҒДА»

(2 пардали драма)

Саҳналаштирувчи режиссёр — В. РАДУН, Э. МАСАФАЕВ

Рассом — С. ЗИЯМУҲАМЕДОВ.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

16 АПРЕЛЬ КУНДУЗ СОАТ 5 ДА

КАТТА СПОРТ БАЙРАМИ

ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИ БЕШИНЧИ СПАРТАКИАДАСИНИНГ ОЧИЛИШИ

ОММАВИЙ ГИМНАСТИКА НОМЕРЛАРИ

«СССР биринчилиги учун «А» классининг

«ТОРПЕДО» (Москва) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент) **командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

қуйидаги қурилиш мутахассислиги ишчилари: дурадгорлар, ғишт терувчилар, бетончилар, арматурачилар, бўёқчилар, сувоқчилар, монтажчилар, электр пайвандчилар тайёрлаш бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар ойига 60 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

Машғулотлар ҳар ойнинг биринчи числосидан бошланади.

Ўқиш муддати — 3 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 19 уй, кадрлар бўлими. Телефонлар: 55-17-89, 55-02-49.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ГАСТРОНОМ» юқори сифатли кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда.

Агар Сиз уйингизда тантанали маросимлар ўтказмоқчи бўлсангиз, «Гастроном» магазинларидан хоҳлаган пайтга, керакли ёзув билан тортлар

ЗАКАЗ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН

КУЙБИШЕВ РАЙОН АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

ҳисоблаш ва моддий бўлимларига бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ульяновск кўчаси, 5-уй (18 мактабнинг ҳовлисида).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари —33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-28-95 эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2778 Р—00423.